

פרשת נשא תשפ"א
ברכת כהנים

לעי"נ מרים בת אברהם ע"ה

Dedicated by the family of Mrs. Mary Ruback, of blessed memory

במדבר פרק ו

(כב) וַיְדַבֵּר יְקֹנֵק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כג) דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר פֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: ס (כד) וַיְבָרֶכֶד יְקֹנֵק וַיִּשְׁמְרֶד: ס (כה) יָאֵר יְקֹנֵק פְּנֵיו אֱלֹהֵי וַיִּחַנְדָּ: ס (כו) וַיִּשָּׂא יְקֹנֵק פְּנֵיו אֱלֹהֵי וַיִּשֶׂם לָד שְׁלוֹם: ס (כז) וַיִּשְׁמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֶם:

רש"י

(כג) **אמור להם** - כמו זכור שמור, בלע"ז דישנ"ט (באמרום): **אמור להם** - שיהיו כולם שומעים: **אמור** - מלא, לא תברכם בחפזון ובהלות, אלא בכונה ובלב שלם: (כד) **יברכך** - שיתברכו נכסיך: **וישמרך** - שלא יבואו עליך שודדים ליטול ממונך, שהנותן מתנה לעבדו אינו יכול לשמרו מכל אדם, וכיון שבאים לסטים עליו ונוטלין אותה ממנו, מה הנאה יש לו במתנה זו, אבל הקדוש ברוך הוא הוא הנותן הוא השומר. והרבה מדרשים דרשו בו בספרי: (כה) **יאר ה' פניו אליך** - יראה לך פנים שוחקות, פנים צהובות: **ויחנך** - יתן לך חן: (כו) **ישא ה' פניו אליך** - יכבוש כעסו: (כז) **ושמו את שמי** - יברכום בשם המפורש: **ואני אברכם** - לישראל ואסכים עם הכהנים. דבר אחר ואני אברכם לכהנים:

המב"י

(כג) **דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו** - כבר הזכרתי בסדר ויהי ביום השמיני (ויקרא ט כב) כי צוה את אהרן לשאת את ידיו אל העם ולברך אותם ביום ההוא, וכאן צוה לדורות לאהרן ולבניו ופירש הברכה שיברכו אותם. והזכירה בהקמת המשכן, כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם. וכמו שאמרו רבותינו (סוטה לז ב) במקדש בשם המפורש ובמדינה בכניו, במקדש היו אומרים אותה ברכה אחת ובגבולין שלש ברכות, כי הברכה במקדש מיוחדת בשם המיוחד: (כד-כז) **וטעם יברכך ה' וישמרך** - על דרך האמת, כי הברכה מלמעלה, והשמירה שתשמור אותה, כטעם זכור ושמור. ועוד **יאר השם** - הגדול את פניו המביטים בך, וכך אמרו בספרי (נשא מא) ר' נתן אומר זה מאור שכינה. **ויחנך** - שתשא חן בעיניו, כענין שאמרו (ב"ר ט ד) עולמי עולמי הלואי תהא מעלת חן לפני בכל שעה. ועוד ישא השם פניו אל השמים ממעל וישם לך שלום - הכל בביתך, וכך אמרו בספרי (נשא מב) ר' נתן אומר זה שלום מלכות בית דוד. **ושמו את שמי** - הגדול על בני ישראל, **ואני אברכם** - כי אני המדבר הנני, ושלום:

שמות פרק ד

(יד) וַיַּחַר אֶף יְקֹנֵק בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהֱרֹן אַחִיךָ הַלֹּוי יַדְעֵתִי כִי דַבַּר יְדַבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֵצֵא לְקַרְאֲתְךָ וְרָאָד וְשָׁמַח בְּלִבּוֹ: (טו) וַדַּבַּרְתָּ אֵלָיו וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאֵנְכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְעִם פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂוּן: (טז) וַדַּבַּר הוּא לָד אֶל הָעָם וְהָיָה הוּא יְהִיָּה לָד לָפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ לְאַלְהֵים: (יז) וְאַתָּה הַמַּטֵּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בוֹ אֶת הָאֵתָת:

רש"י

(יד) **ויחר אף** - ר' יהושע בן קרחה אומר כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם, וזה לא נאמר בו רושם, ולא מצינו שבה עונש על ידי אותו חרון. אמר לו רבי יוסי אף בזו נאמר בו רושם, הלא אהרן אחיך הלוי, שהיה עתיד להיות לוי ולא כהן, והכהונה הייתי אומר לצאת ממך, מעתה לא יהיה כן, אלא הוא יהיה כהן ואתה הלוי, שנאמר (דברי הימים א' כג כד) ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבת הלוי: **הנה הוא יצא לקראתך** - כשתלך למצרים: **וראך ושמח בלבו** - לא כשאתה סבור שיהא מקפיד עליך שאתה עולה לגדולה. ומשם זכה אהרן לעדי החשן הנתון על הלב: (טז) **ודבר הוא לך** - בשבילך ידבר אל העם וזה יוכיח על כל לך ולי ולו ולכם ולהם הסמוכים לדבור, שכולם לשון על הם: **יהיה לך לפה** - למליץ, לפי שאתה כבד פה: **לאלהים** - לרב ולשר:

מסכת ברכות דף ז ע"א

תניא, אמר רבי ישמעאל בן אלישע: פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים, וראיתי אכתריאל יה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא ואמר לי: ישמעאל בני, ברכני! - אמרתי לו: יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפני משורת הדין, ונענע לי בראשו. וקמשמע לך שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך.